

Handläggare
Henrik Säfstöm Danielsson

Datum
2014-05-20

Diarienummer
BUN-2014-0848

Barn- och ungdomsnämnden|

Kommunrevisionen: Nämnders och styrelsers arbete med intern kontroll m m 2013

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden föreslås besluta

att ge kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad följande uppdrag:

- I den riskbedömning som görs inför 2015 års internkontrollplan ska kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad se över om fler kontrollmoment avseende risker för oegentligheter ska införas i barn- och ungdomsnämndens internkontrollplan. Förslaget ska motiveras för nämnden.
- I avrapporteringen av internkontrollen vid helårsbokslut 2014 ska finnas en bilaga som beskriver nämndens organisation och ansvarsfördelning avseende internkontroll.
- I avrapporteringen av internkontrollen vid helårsbokslut 2014 ska finnas en bilaga som beskriver den riskanalys som låg till grund för internkontrollplanen. I förslaget till internkontrollplan för 2015 ska finnas en bilaga som beskriver den riskanalys som ligger till grund för internkontrollplanen samt motiveringar till alla kontrollmoment.
- I avrapporteringen av internkontrollen vid helårsbokslut 2014 ska finnas en bilaga som beskriver de åtgärder nämnden vidtagit för att säkerställa att det finns en medvetenhet om risker för och konsekvenser av mutor och jäv i nämnden och bland de tjänstemän som är anställda av nämnden.
- Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad ska ta fram en plan för dessa åtgärder och presentera dem i samband med avrapporteringen av internkontrollen vid delårsbokslutet per augusti. Åtgärderna ska motiveras.
- Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad ska revidera internkontrollplanen för 2014 och ta fram förslag på en riktad intern kontrollåtgärd avseende mutor och jäv anpassad för barn- och ungdomsnämndens verksamhet. Förslaget ska läggas fram för nämnden i samband med avrapporteringen av internkontrollen vid delårsbokslutet per

augusti och kontrollen ska sedan ingå i avrapporteringen av internkontrollen vid helårsbokslut.

- Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad ska se över internkontrollplanen för 2014 avseende gemensamma IT-system utifrån kommunstyrelsens nya riktlinjer. Resultatet av översynen och förslag till eventuella revideringar av interkontrollplanen för 2014 ska läggas fram för nämnden vid delårsbokslutet i augusti och kontrollerna ska sedan ingå i avrapporteringen av internkontrollen vid helårsbokslut.
- Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad ska, i de fall anmärkningar finns i avrapporteringen av internkontrollen, vid nästföljande nämndsammanträde rapportera vilka åtgärder som vidtagits med anledning av bristerna.
- Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad ska undersöka varför inte samtliga revisionsrapporter 2013 togs upp till behandling i nämnden samt att ta fram rutiner som säkerställer att samtliga av revisionens rapporter tas upp till behandling i nämnden framöver.

att inte vidta några åtgärder med anledning av revisionens kritik avseende nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet eftersom rutin finns att endast ha tätare budgetuppföljning om resultatet är sämre än budget, och

att skicka bifogat yttrande över kommunrevisionens rapport *Nämnders och styrelsers arbete med intern kontroll mm 2013* till Kommunrevisionen.

Sammanfattning

Kommunrevisorerna har till samtliga kommunens nämnder och styrelser skickat en sammanställning och bedömning av nämnders och styrelsers arbete med intern kontroll 2013. Sammanställning grundas på en genomgång av ärenden som behandlats i styrelser och nämnder enligt nämndprotokollen avseende 2013 och omfattar:

- Intern kontroll
- Uppföljning av åtgärder utifrån revisionens rapportering
- Uppföljning av ekonomi och verksamhet

Utifrån sammanställningen gör kommunrevisorerna följande sammanfattande bedömningar:

- Arbetet med internkontroll och förebyggande arbete för att minska risker för korruption och oegentligheter behöver förstärkas inom Uppsala kommun. Vi vill här peka på det övergripande ansvar som nämnder och styrelser har för detta arbete. Vi kan konstatera ett ökat fokus på området under 2014. Kommunstyrelsen har under 2014 behandlat och utarbetat styrande dokument inom området. Det är av avgörande betydelse att arbetet med implementering av dessa sker skyndsamt och att respektive nämnd/styrelse aktivt följer upp efterlevnaden av styrdokumenterna.
- Styrelser och nämnder bör på ett tydligare sätt följa upp att brister som påtalas i revisionens rapportering åtgärdas och att återrapportering av beslutade åtgärder sker till styrelsen/nämnden.
- Ekonomi- och verksamhetsuppföljning är central och sammantaget bedöms detta i flertalet fall ske på ett tillfredsställande sätt till nämnd/styrelse. Vi vill peka på vikten

av månatlig redovisning till nämnd/styrelse speciellt i de fall där stora budgetavvikelser noteras eller befaras och att beslutade åtgärder framgår av protokoll.

Ärendet

Kommunrevisionen har skickat över rapporten om nämndernas arbete med intern kontroll till barn- och ungdomsnämnden för kännedom och för eventuella synpunkter. Mot bakgrund av rapporten och tydligare riktlinjer från kommunstyrelsen föreslås nämnden lyfta fram ett antal förbättringsåtgärder kring den interna kontrollen.

Pwc har på kommunrevisorernas uppdrag gått igenom styrelsers och nämnders protokoll och har då:

- tittat på internkontrollplaner och rapportering av genomförda kontrollaktiviteter samt bedömt styrelsens/nämndens arbete med detta,
- följt upp styrelsens/nämndens hantering av revisionens rapportering med fokus på granskning av intern kontroll och granskning inom området etik och korruption, och
- följt upp rapportering av verksamhet och ekonomi samt bedömning av styrelsens/nämndens aktiviteter utifrån lämnad rapportering.

Bedömning av interkontrollplanerna har skett utifrån en skala 1 till 5. Barn- och ungdomsnämndens internkontrollplan bedöms uppgå till den näst högsta nivån, nivå 4 (Nivå som inte riktigt når upp till hög kvalitet). Av 14 granskade internkontrollplaner bedöms 3 st. uppgå till nivå 2 (Nivå som inte riktigt når upp till godkänd nivå), 5 st. uppgå till nivå 3 (Godkänd kvalitet i kontrollmomentens relevans till verksamheten, riskanalys finns och nämnd/styrelse har godkänt planen och fått återrapportering) och 6 st. uppgå till nivå 4. Ingen internkontrollplan bedömdes uppnå nivå 5 (hög kvalitet).

Revisorerna konstaterar bl.a. att internkontrollplanen är gjord utifrån en riskanalys där riskområden har värderats utifrån hur stor sannolikhet att fel uppstår och vad konsekvensen av felet blir och att antalet kontrollmoment och val av kontrollmoment synes avvägda och rimliga. Man lyfter även det faktum att inga kontrollmoment avser risker för oegentligheter utöver kontroll av efterlevnad av ramavtal och korrekt hantering av lösenord och behörigheter.

Avseende avrapportering av internkontroll konstaterar revisorerna att nämnden behandlat rapportering vid tre tillfällen. Övriga nämnder/styrelser har behandlat avrapportering av internkontroll vid ett tillfälle. Rapporteringen följer internkontrollplanen men förslag på hantering av brister framgår ej av protokollen under 2013. Man har dock observerat att nämnden gett kontoret i uppgift att ta fram aktiviteter utifrån bristerna¹ samt att utveckla internkontrollplanen för 2014. Sammantaget gör kommunrevisorerna bedömningen att internkontrollen fungerar bra.

¹ För att förhindra att de fel som uppmärksammats i internkontrollen under året upprepas, kommer kontoret att lyfta erfarenheterna från kontrollen till diskussion för att identifiera vilka åtgärder som kan behöva genomföras. En åtgärd kan t.ex. vara att förbättra rutiner. (Avrapportering av internkontroll vid helårsbokslut 2013.)

Kommunrevisionen har även tittat på om nämnderna följt upp revisionens rapportering. Revisorerna riktar här kritik mot nämnden för att den inte behandlat samtliga av revisionens rapporter. Nämnden har endast behandlat två av tre rapporter.

Slutligen behandlar kommunrevisorerna nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet. Nämndens uppföljning bedöms här som otillräcklig. Anledningen till detta är att ekonomisk rapportering endast förekommer i samband med prognosen april och augusti. Med beaktande av nämndens avvikelser mot budget samt totala kostnader anser revisorerna att rapportering av ekonomi borde ske oftare till nämnden. Revisorerna lyfter även att ingen åtgärdsplan avseende stora avvikelser i budget behandlats av nämnden.

Nya riktlinjer för internkontroll från kommunstyrelsen

Kommunrevisionen lyfter att kommunstyrelsen utarbetat nya riktlinjer för internkontroll. Dessa riktlinjer (KSN-2014-0200) beslutades vid kommunstyrelsens sammanträde den 9 april 2014.

En gemensam internkontrollplan har tagits fram som komplement till nämndernas egna internkontrollplaner för att skapa enhetliga format och strukturer för alla nämnder som blir en bättre utgångspunkt för vidareutveckling av den interna kontrollen.

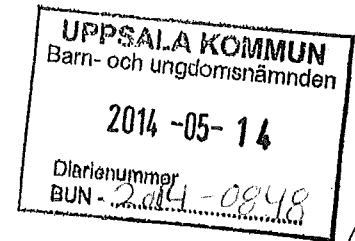
Enligt den gemensamma internkontrollplanen ska samtliga nämnder i bokslutet för 2014 till kommunstyrelsen redovisa:

- beskrivning och dokumentation av sin organisation och ansvarsfördelning med avseende på intern kontroll,
- utvecklade former för arbetet med den årligt återkommande nämnd-/styrelsespecifika internkontrollplanen, bland annat genom en obligatorisk dokumenterad riskanalys,
- att man säkerställt att det finns en medvetenhet om risker för och konsekvenser av mutor och jäv i nämnden och att nämnden är medveten om riskområdet och under året inför minst en riktad intern kontrollåtgärd anpassad för den egna verksamheten,
- att gemensamma IT-system kontrolleras regelbundet med avseende på användares behörighet. Av regelverk och dokumentation för respektive system ska grundläggande internkontrollmoment framgå. För den händelse dokumentation och riktlinjer för det specifika systemets användning inte särskilt nämner detta ska:
 - o förteckning finnas över samtliga användare och behörigheter i systemet,
 - o förteckning finnas av alla ändringar med loggning i systemet,
 - o behörigheter, om annan ordning inte särskilt beslutats, fördelas enligt dualitetsprincip och följas av nämnd eller styrelse beslutad delegationsordning och attestinstruktion.

Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad

Jan Holmlund
Tf direktör

2014-04-15

Kommunstyrelsen
Nämnder och styrelser**Nämnders och styrelserns arbete med intern kontroll mm 2013**

PwC har på vårt uppdrag sammanställt och bedömt nämnders och styrelserns arbete med intern kontroll 2013. Sammanställning grundas på en genomgång av ärenden som behandlats i styrelser och nämnder enligt nämndsprotokollen avseende 2013.

Sammanställningen omfattar:

- Intern kontroll
- Uppföljning av åtgärder utifrån revisionens rapportering
- Uppföljning av ekonomi och verksamhet

Utifrån sammanställningen har följande sammanfattande bedömningar gjorts:

- Arbetet med internkontroll och förebyggande arbete för att minska risker för korruption och oegentligheter behöver förstärkas inom Uppsala kommun. Vi vill här peka på det övergripande ansvar som nämnder och styrelser har för detta arbete. Vi kan konstatera ett ökat fokus på området under 2014. Kommunstyrelsen har under 2014 behandlat och utarbetat styrande dokument inom området. Det är av avgörande betydelse att arbetet med implementering av dessa sker skyndsamt och att respektive nämnd/styrelse aktivt följer upp efterlevnaden av styrdokumentet.
- Styrelser och nämnder bör på ett tydligare sätt följa upp att brister som påtalas i revisionens rapportering åtgärdas och att återrapportering av beslutade åtgärder sker till styrelsen/nämnden.
- Ekonomi- och verksamhetsuppföljning är central och sammantaget bedöms detta i flertalet fall ske på ett tillfredsställande sätt till nämnd/styrelse. Vi vill peka på vikten av månatlig redovisning till nämnd/styrelse speciellt i de fall där stora budgetavvikelser noteras eller befaras och att beslutade åtgärder framgår av protokoll.

Vi översänder rapporten för kännedom och eventuella synpunkter.

FÖR KOMMUNENS REVISORER

Lars-Olof Lindell
Ordförande

Granskning av styrelser och nämnder:

- Internkontroll*
- Uppföljning av åtgärder utifrån revisionens rapportering*
- Uppföljning av ekonomi och verksamhet*

Uppsala kommun

2014-04-10

Utfört arbete

- Som en del i 2013 års revisionsarbete har en genomgång skett av styrelsers och nämnders protokoll. Genomgången har omfattat följande områden:
 - Genomgång av internkontrollplaner och rapportering av genomförda kontrollaktiviteter samt bedömning av styrelsens/nämndens arbete med detta.
 - Uppföljning av styrelsens/nämndens hantering av revisionens rapportering med fokus på granskning av intern kontroll och granskning inom området etik och korruption.
 - Uppföljning av rapportering av verksamhet och ekonomi samt bedömning av styrelsens/nämndens aktiviteter utifrån lämnad rapportering.
- Våra samlade noteringar redovisas i denna rapport. Som bilagor redovisas iakttagelser och bedömningar per styrelse/nämnd.

Förekomst av internkontrollplaner 2013

Enligt Uppsala kommuns reglemente ska varje nämnd upprätta en internkontrollplan och sedan genomföra uppföljning och rapportera detta till kommunstyrelsen.

Vi kan konstatera att samtliga granskade nämnder och styrelser har utarbetat internkontrollplaner och behandlat dessa på sammanträden.

Rapportering av internkontrollarbetet 2013 har skett i samtliga granskade nämnder förutom kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har vid möte i april 2014 behandlat avrapportering av arbetet inom den egna verksamheten samt kommunens samlade arbete (styrelser/nämnder/bolag).

Se tabell 1.

Ej granskade nämnder:

- Överförmyndarnämnden
- Valnämnden
- Namngivningsnämnden

Förekomst av internkontrollplaner och rapportering av uppföljning internkontroll

Tabell 1. Förekomst av internkontrollplaner och rapportering

Nämnd	Plan	Rapportering
Kommunstyrelsen	X	-
Barn- och ungdomsnämnden	X	X
Gatu- och samhällsmiljönämnden	X	X
Nämnden för Hälsa och omsorg	X	X
Idrotts- och fritidsnämnden	X	X
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	X	X
Socialnämnden för barn och unga	X	X
Styrelsen för Teknik och service	X	X
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	X	X
Styrelsen för Vård och bildning	X	X
Äldrenämnden	X	X
Plan- och byggnadsnämnden	X	X
Kulturnämnden	X	X
Räddningsnämnden	X	X

Bedömning av internkontrollplaner

Tabell 2 beskriver översiktligt innehållet i respektive nämnds interkontrollplan och vår bedömning.

Bedömning av internkontrollplaner

Bedömning av interkontrollplanerna har skett utifrån en skala 1 till 5. Vår bedömning av innehållet baseras på ett antal sammanvägda faktorer, såsom antalet kontrollmoment, kontrollmomentens koppling till identifierade risker, tydlighet i vad kontrollen avser och tydlighet i krav på rapportering. Högsta betyget är 5, som motsvarar en mycket bra internkontrollplan med en tydlig riskanalys, väl anpassade och definierade kontroller enligt definierade risker. Vi vill poängtera att bedömningen baseras på en översiktlig genomgång. Vi har inte genomfört en fördjupad bedömning av relevansen i de olika kontrollmomenten givet respektive verksamhets inriktning.

Gradering av internkontrollplaner

- 1 Undermålig kvalitet i internkontroll planen och avsaknad av rapportering i nämnd/ styrelse - syftet med uppföljningen uppfylls inte.
- 2 Nivå som inte riktigt når upp till godkänd nivå.
- 3 Godkänd kvalitet i kontrollmomentens relevans till verksamheten, riskanalys finns och nämnd/styrelse har godkänt planen och fått återrapportering.
- 4 Nivå som inte riktigt når upp till hög kvalitet.
- 5 Hög kvalitet i en verksamhetsanpassad riskanalys och kopplingen till kontrollmoment, aktivt arbete i nämnd styrelse med ställningstaganden och åtgärder med hänsyn till resultatet av genomförda kontroller.

Bedömning av internkontrollplaner forts.

Klassificering av kontrollmoment

Vi har genomfört en klassificering vilka kontroller som vi bedömer ingår i tre huvudkategorier (verksamhetskontroller, finansiella kontroller och kontroller av regelefterlevnad). Klassificeringen bygger på de områden som interna kontrollen ska omfatta.

- Effektivitet och produktivitet i verksamheten.
- Tillförlitlig finansiell rapportering
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, regler mm

Kontroller som berör oegentligheter som riskområde

Arbetet med internkontrollplaner och uppföljning av dessa är ett systematiskt verktyg för att följa verksamheten ur en rad aspekter, och en av dem är risken för och förekomsten av oegentligheter. I vår sammanställning lyfter vi fram exempel i internkontrollplanerna på kontrollområden som berör risker för oegentligheter och korruption

Tabell 2 *PwC klassificering*

Nämnd	Bedömning detaljnivå (5=bäst)	Anlal kontrollmoment	Varav verksamhets- kontroller	Varav finansiella kontroller	Varav kontroller av regelförfarande	Varav oegentligheter som riskområde
Kommunstyrelse	2	10	-	8	2	Fyra kontroller, se bilaga 1
Barn- och ungdomsnämnden	4	13	4	5	4	Två kontroller, se bilaga 2
Gatu- och samhällsmiljönämnden	4	15	5	4	6	Tre kontroller, se bilaga 3
Nämnden för Hälsa- och omsorg	2	7	5	1	1	En kontroll, se bilaga 4.
Idrotts- och fritidsnämnden	4	9	3	3	3	Två kontroller, se bilaga 5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	3	8	4	4	-	Inga kontroller, se bilaga 6
Socialnämnden för barn och unga	4	19	7	2	10	Tre kontroller, se bilaga 7
Styrelsen för Teknik och service	3	7	3	3	1	En kontroll, se bilaga 8
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	4	28	7	8	13	Fem kontroller, se bilaga 9
Styrelsen för Vård och bildning	3	5	2	2	1	Två kontroller, se bilaga 10
Äldrenämnden	2	6	4	2	-	Inga kontroller, se bilaga 11
Plan- och byggnadsnämnden	4	8	2	4	2	Inga kontroller, se bilaga 12
Kulturnämnden	3	31	15	9	7	Fyra kontroller, se bilaga 13
Räddningsnämnden	3	5	2	2	1	Två kontroller, se bilaga 14

Bedömning av uppföljning av internkontrollplaner

Bedömning av uppföljning

På följande sidor redovisas i tabell 3 vår bedömning av rapportering av uppföljning enligt interkontrollplan. Nämndens/styrelsens aktiva styrning och uppföljning är mycket central i arbetet med att säkerställa en god intern kontroll. Vi har vid vår genomgång av protokoll för 2013 sammanställt antalet rapporttillfällen avseende uppföljning av intern kontroll till nämnden/styrelsen, huruvida nämnden/styrelsen beslutat om specifika aktiviteter med anledning av rapporteringen samt sammanfattande observationer per nämnd.

Vi kan konstatera att Barn- och ungdomsnämnden behandlat rapportering av uppföljning av internkontrollplanen vid tre tillfällen. Övriga nämnder/styrelser har behandlat uppföljningen vid ett tillfälle.

Sju av fjorton granskade nämnder har beslutat om specifika aktiviteter som en följd av rapporteringen.

Sammanfattande noteringar

- Arbetet med internkontrollarbetet i form av framtagande av internkontrollplaner är i många fall ambitiöst och rapportering av genomförda kontrollaktiviteter sker. Kopplingen mellan risk och kontrollmoment kan förbättras.
- Åtterrapporeringen till nämnd/styrelse är enligt vår bedömning för begränsad. Beslutade tydliga och tidsatta åtgärder vid noterade brister och avvikelser i uppföljningarna saknas ofta.
- Kommunstyrelsen har under 2013 inte behandlat internkontrollfrågorna i tillräcklig omfattning. Kommunstyrelsen behöver stärka sin uppsikt över kommunens samlade internkontrollarbete. En betydande förbättring har skett under 2014. Vid kommunstyrelsemötet i april 2014 behandlades flera ärenden beträffande den interna kontrollen däribland riktlinjer för bisysslor, representation och arbetet mot mutor. Vidare behandlade kommunstyrelsen vid aprilmötet kommungemensamma regler för arbetet med internkontroll 2014 och yttrande till kommunrevisionen beträffande risker för korrupktion och oegentligheter.

Bedömning av rapportering av internkontrollplan

Tabell 3. Bedömning av rapportering av internkontrollplan

Nämnd	Hur många rapporteringstillfällen	Nämndens beslut om specifika aktiviteter framgår av protokoll	Sammanfattande observationer per nämnd
Kommunstyrelsen	0	Nej	Dokumenterad riskanalys saknas. Endast kontrollmoment avseende finansiella kontroller. Rapportering avseende 2013 har skett i april 2014.
Barn- och ungdomsnämnden	3	Ja	Nämnden har beslutat om fler avstämningpunkter samt givit uppdrag med anledning av rapporteringen.
Gatu- och samhällsmiljönämnden	1	Ja	Kontorets arbete med intern kontroll synes gediget och välarbetat med ambitioner.
Nämnden för Hälsa- och omsorg	1	Nej	Tydlighet i riskanalys, internkontrollplan och rapportering bör förbättras.
Idrotts- och fritidsnämnden	1	Ja	Kontorets arbete med intern kontroll bedöms gediget och genomarbetat med ambitioner.

Forts. bedömning av rapportering av internkontrollplan

Tabell 3 del 2. Bedömning av rapportering av internkontrollplan

Nämnd	Hur många rapporteringstillfällen	Nämndens beslut om specifika aktiviteter framgår av protokoll	Sammanfattande observationer per nämnd
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	1	Nej	En avrapporteringsperiod finns för samtliga kontroller. Antalet kontroller är rimliga. Samtliga kontroller/moment har bedömts med sannolikhet och risknivå. Dokumenterad riskanalys saknas.
Socialnämnden för barn och unga	1	Ja	Omfattande IK-plan, uppföljningar/kontroller ska göras månadsvis. Rapportering till nämnd en gång under 2013. Nämnden har beslutat om handlingsplan över brister vilket är positivt.
Styrelsen för Teknik och service	Löpande	Ja	Kontroller samt åtgärder är föremål för beslut mm i styrelsen. Styrelsen behöver bli tydligare beträffande återrapportering.

Forts. bedömning av rapportering av internkontrollplan

Tabell 3 del 3. Bedömning av rapportering av internkontrollplan

Nämnd	Hur många rapporteringstillfällen	Nämndens beslut om specifika aktiviteter framgår av protokoll	Sammanfattande observationer per nämnd
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	1	Nej	Omfattande internkontrollplan med gedigen rapportering. Antalet kontrollmoment är många. En särskild kontrollplan har gjorts för försörjningsstöd.
Styrelsen för Vård och bildning	1	Nej	Styrelsens internkontrollplan är kommunicerad på en övergripande nivå men bedöms omfatta de väsentligaste områdena. Rapportering har skett vid ett tillfälle. Vid rapporteringstillfället var ej samtliga uppföljningar slutförda.

Forts. bedömning av rapportering av internkontrollplan

Tabell 3 del 4: Bedömning av rapportering av internkontrollplan

Nämnd	Hur många rapporteringstillfällen	Nämndens beslut om specifika aktiviteter framgår av protokoll	Sammanfattande observationer per nämnd
Äldrenämnden	1	Nej	Tydlighet i riskanalys, internkontrollplan och rapportering bör förbättras
Plan- och byggnadsnämnden	1	Ja	Internkontrollplan är genomarbetad och bra rapportering.
Kulturnämnden	1	Nej	Internkontrollplan är omfattande. Kontroller är genomförda men det är otydligt vilka åtgärder som ska vidtas utifrån rapporteringen.
Räddningsnämnden	1	Ja	Internkontrollplan är gjord utifrån riskbedömning. Ett behov finns av tydligare förslag på aktiviteter för hantering av identifierade brister.

Uppföljning av revisionens rapportering

Revisionen genomför årligen granskning av kommunens samlade verksamhet. Ansvar för verksamheten och den interna kontrollen åvilar enligt kommunallagen kommunstyrelsen och nämnderna. En viktig del i revisionsarbetet är att rapportera brister och förstärkningsområden till ansvariga.

Ansvarig styrelse/nämnd bör besluta om åtgärder och kontrollera att åtgärder genomförs inom en viss tidsram. En viktig del i detta är att ställa tydliga krav på återrapportering.

Vi har genom protokollsläsning gjort en genomgång av vilka revisionsrapporter som under 2013 behandlats av respektive nämnd/styrelse. Resultatet redovisas på följande sidor, tabell 4.

Utifrån vår granskning drar vi följande slutsatser:

- Samtliga rapporter som tillsänds en nämnd/styrelse bör behandlas i nämnden/styrelsen. Beslut samt kommentarer bör tydligt framgå av protokollen. Sammantaget bedömer vi att detta skett i alltför begränsad omfattning. Detta gäller framförallt revisionens rapportering av granskning av internkontroll samt granskning av etik- och korruptionsfrågor.
- Kommunstyrelsen har ett speciellt ansvar att förbättra och förstärka den interna kontrollen bl a utifrån noterade brister i revisionens rapportering. Detta gäller såväl ansvaret för kommunstyrelsens egna verksamhet som uppsikten över övriga nämnders/styrelsers arbete. Kommunstyrelsen har enligt vår bedömning under 2013 ej hanterat detta på ett tillfredställande sätt. Som tidigare nämnts har vi noterat en förbättring under 2014.

Uppföljning av revisionens rapportering

Tabell 4. Uppföljning av revisionens rapportering

Nämnd	Antal revisionsrapporter som behandlats av nämnden/styrelsen	Varav intern kontroll	Sammanfattande bedömning
Kommunstyrelsen	Vid vår granskning av kommunstyrelsens protokoll har vi noterat att flera rapporter som tillställts kommunstyrelsen under 2013 ej varit föremål för hantering i styrelsen. Närmare beskrivning framgår av bilaga 1.		
Barn- och ungdomsnämnden	2	0	Rapport intern kontroll har ej behandlats av nämnden.
Gatu- och samhällsmiljönämnden	2	1	Rapporter har hanterats. Rapport etik och korruption har hanterats under 2014.
Nämnden för Hälsa- och omsorg	0	0	Inga rapporter har varit uppe i nämnden.. Rapport etik och korruption har berörts i samband med internkontrollplan
Idrotts- och fritidsnämnden	2	1	Rapport etik och korruption har inte behandlats av nämnden.
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	1	0	Rapport intern kontroll och etik och korruption har inte behandlats av nämnden.
Socialnämnden för barn och unga	1	1	Rapport etik och korruption upptagen som informationsärende.
Styrelsen för Teknik och service	3	0	Rapport intern kontroll och etik och korruption har inte behandlats av styrelsen.

Forts. uppföljning av revisionens rapportering

Tabell 4 del 2. Uppföljning av revisionens rapportering

Nämnd	Antal revisionsrapporter till nämnden	Varav intern kontroll	Sammanfattande bedömning
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	1	0	Rapport intern kontroll och etik och korruption har inte behandlats av nämnden.
Styrelsen för Vård och bildning	3	1	Rapport etik och korruption har behandlats av styrelsen.
Äldrenämnden	2	0	Rapport intern kontroll och etik och korruption har inte behandlats av nämnden.
Plan- och byggnadsnämnden	3	1	Rapport etik och korruption har inte behandlats av nämnden. Rapport intern kontroll har behandlats av nämnden.
Kulturnämnden	1	1	Rapport etik och korruption har inte behandlats av nämnden. Rapport intern kontroll har behandlats av nämnden
Räddningsnämnden	3	2	Rapporter har behandlats på ett tillfredsställande sätt.

Uppföljning av ekonomi och verksamhet

En aktiv uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet är en central del i respektive styrelse och nämnds ansvarsutövande. I det fall rapporteringen pekar på stora avvikelser i förhållande till ekonomisk budget och verksamhetsmässiga målsättningar krävs aktiva åtgärder och att ansvarig nämnd/styrelse följer upp de beslut som fattats.

Vi har genomfört en övergripande granskning av respektive nämnds/styrelses hantering av rapportering av ekonomi och verksamhet. Vi har genomfört granskningen genom läsning av protokoll och analys av protokollförda beslut som nämnden/styrelsen tagit i förhållande till den erhållna rapporteringen.

Flertalet nämnder och styrelser behandlar verksamhets- och finansiell rapportering enbart vid del- och årsbokslut, dvs tre gånger om året. Med beaktande av den betydande verksamhet som finns inom respektive nämnd/styrelse bör de följa utvecklingen vid varje månadmöte. Förslagsvis bör varje nämnd/styrelse anta en rapportinstruktion för att säkerställa en tillräcklig uppföljning.

I vår granskning har vi bedömt varje styrelses/nämnds uppföljning utifrån skalan:

Bra - Tillfredsställande – Otillräcklig

Vår bedömning framgår av tabell 5, för specifika iakttagelser se respektive bilaga.

Bedömning av uppföljning av ekonomi och verksamhet

Tabell 5. Uppföljning av ekonomi och verksamhet

Nämnd	Bedömning
Kommunstyrelsen	Tillfredställande
Barn- och ungdomsnämnden	Otillräcklig
Gatu- och samhällsmiljönämnden	Otillräcklig
Nämnden för Hälsa och omsorg	Bra
Idrotts- och fritidsnämnden	Otillräcklig
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	Tillfredsställande
Socialnämnden för barn och unga	Tillfredsställande
Styrelsen för Teknik och service	Tillfredsställande
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	Tillfredsställande
Styrelsen för Vård och bildning	Otillräcklig
Äldrenämnden	Tillfredsställande
Plan- och byggnadsnämnden	Tillfredställande
Kulturnämnden	Tillfredsställande
Räddningsnämnden	Bra

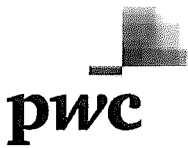
Avslutning

Utifrån genomförd granskning har vi noterat:

- Arbetet med internkontroll och förebyggande arbete för att minska risker för korruption och oegentligheter behöver förstärkas inom Uppsala kommun. Vi vill här peka på det övergripande ansvar som nämnder och styrelser har för detta arbete. Vi kan konstatera ett ökat fokus på området under 2014. Kommunstyrelsen har under 2014 behandlat och utarbetat styrande dokument inom området. Det är av avgörande betydelse att arbetet med implementering av dessa sker skyndsamt och att respektive nämnd/styrelse aktivt följer upp efterlevnad.
- Styrelser och nämnder bör på ett tydligare sätt följa upp att brister som påtalas i revisionens rapportering åtgärdas och att återrapportering av beslutade åtgärder sker till nämnd/styrelse.
- Ekonomi- och verksamhetsuppföljning är central och sammantaget bedöms detta i flertalet fall ske på ett tillfredsställande sätt till nämnd/styrelse. Vi vill peka på vikten av månatlig redovisning till nämnd/styrelse speciellt i de fall där stora budgetavvikelser noteras eller befaras och att beslutade åtgärder framgår av protokoll.

2014-04-10

Eva Blom
Maria Wigenfeldt
Pär Månsson

Barn och ungdomsnämnden 2013

Barn och ungdomsnämnden sammanträder månatligen med undantag för sommar månaderna, nämndens protokoll har granskats med avseende på hur nämnden arbetar med internkontroll, uppföljning av ekonomi och verksamhet samt i vilken mån nämnden behandlar de rapporter som kommunrevisionen tillskriver dem. Av nämndens protokoll framkommer följande;

Intern kontroll

Internkontrollplan behandlades i nämnden: 2013-02-14

Antalet kontrollmoment i internkontrollplan

Totalt antal kontrollmoment: 13

Verksamhetskontroller: 4

Finansiella kontroller: 5

Kontroll av regelefterlevnad: 4

Av ovanstående kontrollmoment kan 2 hänföras till risker för oegentligheter. Dessa är kontroll av konkurrensneutrala avtal samt rätt behörigheter.

Bedömning av internkontrollplan

Vår bedömning av innehållet i internkontrollplanerna är baserat på en sammanvägning av faktorer såsom antalet kontrollmoment, identifiering och förklaring av risker, bedömd relevans av kontrollmomenten, tydlighet i vad kontrollen avser och tydlighet i krav på rapportering. Högsta betyget är 5, som motsvarar en mycket bra internkontrollplan med en tydlig riskanalys, väl anpassade och definierade kontroller samt tydlig uppföljning och åtgärdsplan.

Barn och ungdomsnämndens internkontrollplan bedöms till 4 på en skala 1 till 5.

Internkontrollplanen är gjord utifrån en riskanalys där riskområden har värderats utifrån hur stor sannolikhet att fel uppstår och vad konsekvensen av felet blir. Kontrollerna är både nämndens egna som är specifika för verksamheten samt att den även knyter an till kommunens gemensamma internkontrollplan. Antalet kontrollmoment och val av kontrollmoment synes avvägda och rimliga. Flera avstämnings- och rapporteringstillfällen finns under året.

Bedömning av rapportering av internkontrollplan

Rapportering har skett av internkontrollplanen vid tre tillfällen under året.

Rapporteringen följer internkontrollplanen.

Förslag på hantering av brister framgår ej av protokollen under 2013, ska tas upp under 2014 och vävas in i den nya internkontrollplanen. Nämnden har gett förvaltningen i uppgift att ta fram aktiviteter utifrån bristerna.

Sammanfattande observationer

- Riskanalys finns enligt beslutsunderlaget. Framgår att man inför 2013 års plan gjort en ny riskinventering och riskanalys och tagit hänsyn till utfallet från 2012 års internkontrollplan.
- Antalet kontrollmoment i förhållande till verksamhetens omfattning synes balanserat. Vi noterar att planen till stora delar överensstämmer med internkontrollplan för bla socialnämnden för barn och unga.
- Inga kontrollmoment avser risker för oegentligheter utöver efterlevnad av ramavtal och korrekt hantering av lösenord och behörigheter.

Kommunrevisionens rapporter

Sammanfattande observationer

Nämnden har under 2013 tagit upp och behandlar två av tre av kommunrevisionens rapporter som de erhållit. Rapporterna; "Styrning och ledning av grundskolan" samt "Åtgärder för att kunskapsresultaten ska vara bland landets bästa" har behandlats. Av protokollen framgår att rapporten "Kommunens förebyggande arbete att begränsa risken för korruption och oegentligheter" inte behandlats av nämnden.

Uppföljning av ekonomi och verksamhet

Sammanfattande observationer

Av protokollen framgår att ekonomisk rapportering endast sker i samband med prognosen i april och augusti samt årsbokslutet i februari. Totalt sett prognostiseras ett överskott men stora variationer i förhållande till budget förekommer inom nämndens olika verksamheter. Någon åtgärdsplan eller liknande för de delar som visar underskott framgår inte av protokollen. I september prognostiserades ett överskott på 5 mkr, utfallet blev ett överskott på 24 mkr. Verksamhetsuppföljning som behandlas i nämnden görs två ggr under 2013 utöver det en uppföljning av den pedagogiska verksamheten.

Dokumentation från läsning av protokoll Kulturnämnden

Protokoll	Ärende	Kommentar
Internkontroll		
14 februari § 33	Beslut om att fastställa IK planen för år 2013.	Nämnde synes aktiv då de reviderat förvaltningens förslag och lagt till fler kontroll tidpunkter.
23 maj § 119	Avrapportering IK uppföljning.	Förvaltningen har avrapporterat i enlighet med IK plan, rapporteringen innehåller riskområden, kontroller och resultatet av kontrollen. Mindre avvikelser varför ingen åtgärd.
26 september § 183	Avrapportering IK uppföljning kvartal 3	Förvaltningen har avrapporterat i enlighet med IK plan, rapporteringen innehåller riskområden, kontroller och resultatet av kontrollen. Mindre avvikelser förekommer men vad gäller avtalsuppföljning och säker sekretesshantering så är avvikelserna större. Någon åtgärdsplan för bristerna finns inte i avrapportering eller beslut.
12 december § 233	Avrapportering IK uppföljning helår.	Förvaltningen avrapporterade den 3.e granskningen av IK planen. Både mindre och större brister finns i

Protokoll	Ärende	Kommentar
		kontorets hantering. Nämnden beslutar att förvaltningen ska ta fram förslag på förbättringar av IK.
Sammanfattande bedömning intern kontroll		
Bra	Tillfredsställande	Otillräckligt
Nämnden har beslutat om fler avstämningstidpunkter samt varit aktiv i arbetet. Antalet kontroller är avvägd och riskanalys finns.		
Revisionens rapporter		
Protokoll	Ärende	Kommentar
25 april § 91	Revisionens rapport beträffande åtgärder för att kunskapsresultaten ska vara bland landets bästa.	Nämnden beslutar att anta förvaltningens skrivelse. Skrivelsen är mkt kort men positiv.
25 april § 92	Revisionens rapport styrning och ledning av grundskolan. Nämnden beslutade att anta förvaltningens förslag och sända skrivelsen till revisionen.	Ett till synes välarbetat svar.
Sammanfattande bedömning hantering av revisionens rapportering		

Protokoll	Ärende	Kommentar
	De rapporter som avser nämnden specifikt har varit uppe men ej rapport avseende internkontroll i redovisningsprocessen eller oegentligheter och korruption.	
Uppföljning av ekonomi och verksamhet		
23 januari 2013 §5	Verksamhetsuppföljning år 2012	Gedigen rapportering, oppositionen lämnat in yttrande med reservation.
14 februari § 32	Årsbokslut	Rapportering med kommentarer finns för varje enhet. Inga kommentarer finns från nämnden i protokollet, endast beslut om att fastställa årsbokslutet.
25 april § 89	Uppföljning av den pedagogiska verksamheten 2012.	Gedigen rapport där enkäter etc ligger till grund för rapporten. Nämnden har enligt protokollet lagt rapporten till handlingarna.
23 maj § 118	Uppföljning av periodbokslut och prognos helårsresultat per april.	Helårsprognosen visar ett underskott på 2,6 mkr men med stora variationer mellan verksamheterna: förskoleverksamheten visar - 10 mkr. Osäkerhet finns i prognosen vad gäller antalet barn. Kontoret uppskattar osäkerheten till + 3 mkr

Protokoll	Ärende	Kommentar
		till – 4 mkr. Nämnden fattar beslut om att anta förvaltningens rapport. Någon kommentar om handlingsplan för hantering av underskott mm finns inte.
13 juni § 142	Uppdragsplan 2014-2017	Beslut om att anta uppdragsplanen och med tillägg uppdaterad ekonomisk plan då budget för år 2014 är klar. Politiska reservationer mot planen finns.
26 september § 181	Beslut om delårsbokslut per augusti samt helårsprognos.	Oppositionen reserverar sig mot bokslutet vad gäller slutsatserna av det. De anser att dokumentationen inte stöder slutsatserna. Även i denna prognos visar förskolan ett stort underskott. Resterande del ett stort överskott, totalt sett prognostiseras ett överskott på 4,9 mkr.
12 december § 229	Beslut om budget för år 2014	Förutom förvaltningens förslag har nämnden lagt till två åttsatser till beslutet.

Sammanfattande bedömning uppföljning		
Bra	Tillfredsställande	Otillräckligt
		Ekonomisk rapportering förekommer endast i samband med prognosen april och augusti. Med beaktande av nämndens avvikelser mot budget samt totala kostnader borde rapportering av ekonomi ske oftare till nämnden. Totalt sett prognostiseras ett överskott men med stora variationer inom nämnden. Någon åtgärdsplan el dyl avseende de stora avvikelserna finns inte behandlad av nämnden.

2014-04-04

Maria Wigenfeldt

Handläggare
Säfström Danielsson Henrik

Datum
2014-06-12

Diarienummer
BUN-2014-0848

FÖRSLAG
Kommunrevisionen

Kommunrevisionen: Nämnders och styrelser arbete med intern kontroll m m 2013

Yttrande över kommunrevisionens rapport *Nämnders och styrelser arbete med intern kontroll m m 2013*.

Barn- och ungdomsnämnden har tagit del av kommunrevisionens rapport och har beslutat att vidta följande åtgärder.

Plan för internkontroll

- I den riskbedömning som görs inför 2015 års internkontrollplan kommer nämnden att se över om fler kontrollmoment avseende risker för oegentligheter ska införas i barn- och ungdomsnämndens internkontrollplan.

Implementering av nya riktlinjer från kommunstyrelsen

- I avrapporteringen av internkontrollen vid helårsbokslut 2014 kommer nämnden att beskriva organisation och ansvarsfördelning avseende internkontroll.
- I avrapporteringen av internkontrollen vid helårsbokslut 2014 kommer nämnden att beskriva den riskanalys som låg till grund för internkontrollplanen.
- I förslaget till internkontrollplan för 2015 kommer det att finnas en bilaga som beskriver den riskanalys som ligger till grund för internkontrollplanen samt motiveringar till alla kontrollmoment.
- I avrapporteringen av internkontrollen vid helårsbokslut 2014 kommer nämnden att beskriva de åtgärder som nämnden vidtagit för att säkerställa att det finns en medvetenhet om risker för och konsekvenser av mutor och jäv i nämnden och bland de tjänstemän som är anställda av nämnden.
- I avrapporteringen av internkontrollen vid helårsbokslut 2014 kommer det att ingå en riktad intern kontrollåtgärd avseende mutor och jäv anpassad för den egna verksamheten.
- Nämnden kommer att se över internkontrollplanen för 2014 avseende gemensamma IT-system utifrån kommunstyrelsens nya riktlinjer.

Rapportering av internkontroll

- Nämnden har gett kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad i uppdrag att beskriva åtgärder som vidtagits med anledning av eventuella brister upptäckta i internkontrollen vid nästföljande nämndsammanträde.

Behandling av revisionens rapportering

- Nämnden kommer att undersöka varför inte samtliga revisionsrapporter 2013 togs upp till behandling i nämnden samt ta fram rutiner som säkerställer att samtliga av revisionens rapporter tas upp till behandling i nämnden framöver.

Nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet

- Nämnden vidtar inga åtgärder med anledning av revisionens kritik. Rutin finns att endast ha tätare budgetuppföljning om resultatet är sämre än budget.

Barn- och ungdomsnämnden

Cecilia Forss
Ordförande

Kerstin Sundqvist
Sekreterare